

241

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1958 r.

w sprawie zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i na zawodowe wykonywanie czynności handlowych oraz na prowadzenie przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej.

Na podstawie art. 4 ust. 3 oraz art. 10 i 13 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o zezwoleniach na wykonywanie przemysłu, rzemiosła, handlu i niektórych usług przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz. U. Nr 45, poz. 224) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 1 lipca 1958 r. o zezwoleniach na wykonywanie przemysłu, rzemiosła, handlu i niektórych usług przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz. U. Nr 45, poz. 224);
- 2) o organach administracji handlu — rozumie się przez to wydziały handlu prezydiów rad narodowych oraz Ministra Handlu Wewnętrznego w sprawach zastrzeżonych do ich właściwości;
- 3) o zezwoleniu — rozumie się przez to zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego, przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego lub zawodowe wykonywanie czynności handlowych;
- 4) o przedsiębiorstwie — rozumie się przez to przedsiębiorstwo handlowe, przedsiębiorstwo przemysłu gastronomicznego lub zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

§ 2. Przedsiębiorstwo wolno prowadzić oraz czynności handlowe wolno zawodowo wykonywać dopiero po uzyskaniu zezwolenia.

§ 3. 1. Obowiązek uzyskania zezwolenia ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej.

2. Jednostkami gospodarki uspołecznionej są w rozumieniu niniejszego rozporządzenia:

- 1) przedsiębiorstwa, urzędy i instytucje państwowe;
- 2) spółki, w których Państwo, przedsiębiorstwo lub instytucja państwowa posiada udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego;
- 3) spółdzielnie.

§ 4. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) sprzedaży wyrobów własnej produkcji, jeżeli dokonywana jest bezpośrednio z warsztatu wytwórczego (przetwórczego) albo pomieszczenia znajdującego się w tym samym obejściu, w którym położony jest warsztat wytwórczy (przetwórczy), oraz sprzedaż wyrobów własnej produkcji rzemieślniczej, przemysłu ludowego i domo-

wego prowadzona na targowiskach w dni targowe i jarmarczne osobiście lub najwyżej przy udziale nie więcej niż jednego członka rodziny stale zamieszkałego we wspólnym gospodarstwie domowym wytwórcy;

- 2) sprzedaży przez właściciela lub posiadacza gospodarstwa rolnego, leśnego, ogrodniczego lub hodowlanego wytwórców jego gospodarstwa oraz sprzedaży runa leśnego przez zbieraczy, jeżeli nie jest dokonywana w oddzielnych pomieszczeniach handlowych;
- 3) sprzedaży losów loterii urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny;
- 4) działalności agentów przedsiębiorstw państwowych i spółdzielni, prowadzących działalność handlową;
- 5) sprzedaży posiłków (śniadania, obiady i kolacje) w ilości nie większej niż 15 na dobę dla każdego z tych posiłków w domach noclegowych i pensjonatach;
- 6) wydawania posiłków domowych, jeśli ilość stołowników nie przekracza dziesięciu.

§ 5. Rozporządzenie nie dotyczy udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i na wykonywanie czynności handlowych w zakresie handlu zagranicznego.

§ 6. 1. Przedsiębiorstwo posiadające kilka oddzielnych zakładów powinno uzyskać oddzielne zezwolenie na prowadzenie każdego zakładu.

2. Za oddzielny zakład uważa się stałe lub ruchome pomieszczenie, w którym prowadzona jest działalność handlowa, położone poza obrębem obejścia, w którym znajduje się przedsiębiorstwo.

3. Za obejście uważa się wszelkiego rodzaju budynki i budowle wraz z podwórzami, placami składowymi, przejściami, dojazdami itp. gruntami przylegającymi do budynków i budowli, o ile nie są przedzielone ulicą, placem publicznym lub obcą własnością, bez względu na to, czy należą do jednej osoby, czy też stanowią współwłasność.

§ 7. 1. O wydanie zezwolenia na rzecz osób prawnych ubiegać się mogą tylko te osoby prawne, które z mocy obowiązujących przepisów lub statutu zatwierdzonego przez właściwe organy państwowe uprawnione są do prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Za osoby prawne uważa się te organizacje, którym przymiot osoby prawnej przysługuje na podstawie obowiązujących przepisów.

3. W przypadku podejmowania przez dwie lub więcej osoby fizyczne wspólnej działalności handlowej w ramach spółki (zespołu), nie odpowiadającej warunkom wskazanym w ust. 2, o wydanie zezwolenia powinny wystąpić wszystkie osoby przystępujące do spółki (zespołu).

§ 8. 1. Zakup pożytków gospodarstwa rolnego, leśnego, ogrodniczego i rybnego w celu dalszej odsprzedaży, dzierżawa sadów owocowych bez obowiązku ich uprawy oraz dzierżawa drzew i krzewów na drogach publicznych w celu dalszej odsprzedaży owoców stanowią działalność handlową i wymagają uzyskania zezwolenia.

2. Posiadający zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlu artykułami spożywczo-rolnymi ma prawo sprzedaży w tym przedsiębiorstwie także płodów z dzierzawionych przez siebie drzew i krzewów na drogach publicznych.

§ 9. Samodzielni agenci handlowi, komiwojażerowie nie będący pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, trudniący się zbieraniem zamówień lub skupem towarów dla potrzeb przedsiębiorstwa, podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia i mają obowiązek uzyskania zezwolenia w trybie określonym w rozporządzeniu.

§ 10. Pierwszeństwo przy uzyskaniu zezwolenia przy równych kwalifikacjach zawodowych mają inwalidzi, a w

szczególności inwalidzi wojenni i wojskowi. Pierwszeństwo służy również osobom, które przeznaczą własne fundusze na wydobycie bądź odbudowanie lokalu handlowego.

§ 11. Organy administracji handlu w sprawach handlu prywatnego i prywatnego przemysłu gastronomicznego mają obowiązek współpracować z organizacjami prywatnego handlu i usług, a w szczególności zasięgać ich opinii w sprawach dotyczących kwalifikacji zawodowych.

Rozdział II.

Zasady i warunki wydawania zezwoleń.

§ 12. 1. Zezwolenia wydawane są na czas ograniczony.

2. Okres ważności zezwoleń dla poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw i czynności handlowych ustala właściwy organ administracji handlu zgodnie z terminami określonymi niżej:

Lp.	Rodzaje przedsiębiorstw i czynności handlowych	W zależności od lokalizacji		Bez względu na lokalizację przedsiębiorstw
		obszary gromad i osiedli, miast poniżej 50 tys. mieszkańców i rejonów peryferyjne miast powyżej 50 tys. mieszkańców	rejonów śródmiejskie miast powyżej 50 tys. mieszkańców	
1	2	3	4	5
A. Handel detaliczny				
I. Branża spożywczo-rolna				
1.	Skup prosiąt do 18 kg wagi Skup koni roboczych Handel okrężny			3 lata 1 rok 1 rok
2.	Pozostałe branże spożywczo-rolne	10 lat	5 lat	
II. Branże przemysłowe i różne				
3.	Komisowa	5 lat	3 lata	
4.	Skup opakowań, artykuły zoologiczne, branża księgarska (antykwarjaty), przybory szewskie, tapicerskie, branża budowlano-opałowa, meblarsko-tapicerska, sprzedaż używanych mebli, sprzedaż trumien			10 lat
5.	Konfekcja dziecięca, obuwie dziecięce, części motoryzacyjne, artykuły gospodarstwa domowego, artykuły farbiarskie, przybory rzeźnicze, przybory lekarsko-dentystyczne	6 lat	4 lata	
6.	Pozostałe branże przemysłowe i różne			3 lata
7.	Handel okrężny			1 rok
B. Handel hurtowy				
8.	Branża spożywczo-rolna, skup artykułów drobnej wytwórczości			5 lat
C. Przemysł gastronomiczny				
9.	Wszystkie rodzaje przemysłu gastronomicznego			10 lat
D. Czynności handlowe				
10.	Pośrednicy, samodzielni agenci, komiwojażerowie i inne czynności handlowe			3 lata

3. Podziału miast powyżej 50.000 mieszkańców na rejonny śródmiejskie i peryferyjne dokonują prezydja rad narodowych tych miast.

4. Okres ważności zezwoleń, o którym mowa w ust. 2, wydawanych na okres dłuższy niż 1 rok należy ustalać do końca tego roku kalendarzowego, w którym termin upływa.

5. Gdy zezwolenie na okres 1 roku wydane jest po dniu 30 czerwca, okres ważności należy ustalać do końca następnego roku kalendarzowego.

6. Prezydium właściwej rady narodowej może w drodze uchwały postanowić, aby w przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami i możliwościami rozwoju sieci handlu uspołecznionego w danej miejscowości ustalane były inne terminy okresu ważności zezwoleń niż podane w ust. 2, a określone na lat 5 i więcej, z tym że:

- 1) terminy te nie mogą być krótsze od lat 5 lub 3 w przypadku, gdy na podstawie ust. 2 należy udzielić zezwolenia odpowiednio na 10 lat lub na 5 lat;
- 2) na wniosek osoby, która w czasie prowadzenia działalności gospodarczej dokonała inwestycji na cele związane z działalnością gospodarczą, terminy te mogą ulec przedłużeniu o tyle lat, ile wyniesie iloraz wynikający z podzielenia kwoty inwestycji przez sumę wymierzonego podatku obrotowego i dochodowego za rok, w którym inwestycja została zakończona, i o ile osoba występująca o przedłużenie nie posiada zaległości podatkowych z tytułu prawomocnie ustalonych należności; przedłużenie to nie może być jednak dokonane na okres dłuższy niż terminy przewidziane w ust. 2.

7. Jeżeli właściciel przedsiębiorstwa wybuduje lub odbuduje lokal handlowy z własnych funduszy — termin ważności zezwolenia udzielonego na czas określony powinien być nie krótszy od terminu udzielonego przez właściwy organ administracji prezydium rady narodowej na użytkowanie lokalu handlowego (pawilonu).

8. W miejscowościach uzdrowskich i letniskowych oraz na szlakach turystycznych, jak również w czasie organizowania imprez dorywczych dopuszczalne jest wydawanie zezwoleń sezonowych, których okres ważności jest mniejszy niż 1 rok lub na czas trwania określonych imprez. W tych przypadkach nie mają zastosowania przepisy ust. 4 i 5.

9. Zezwolenia mogą być po upływie okresu ważności przedłużone na okres nie dłuższy niż wskazany dla danego rodzaju działalności (ust. 2).

§ 13. 1. Organ administracji handlu wydaje zezwolenia na podstawie wytycznych Ministra Handlu Wewnętrznego (art. 8 ustawy) i w ramach zatwierdzonego przez prezydium rady narodowej planu sieci prywatnego handlu i przemysłu gastronomicznego.

2. Przy sporządzaniu planu, o którym mowa w ust. 1, organ administracji handlu ma obowiązek zasięgania opinii właściwych komisji rady narodowej, uspołecznionych organizacji handlowych oraz zrzeszenia prywatnego handlu i usług.

§ 14. Ustanowienie kierownika do prowadzenia przedsiębiorstwa oraz przyjęcie do przedsiębiorstwa wspólnika uprawnionego do reprezentowania spółki (zespołu) wymaga powiadomienia o tym organu, który wydał zezwolenie. Organ ten może cofnąć zezwolenie, jeżeli osoba ta nie odpowiada warunkom przewidzianym w § 15 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 i ust. 2 oraz §§ 16, 17 i 19.

§ 15. 1. Osoba ubiegająca się o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa powinna być pełnoletnia i zdolna do działań prawnych oraz:

- 1) posiadać przygotowanie zawodowe;
- 2) wykazać, że nie zachodzą przeszkody, o których mowa w § 17;
- 3) posiadać odpowiedni lokal handlowy albo wykazać możliwość uzyskania takiego lokalu, a ponadto

ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego albo handlu artykułami spożywczymi powinien

4) wykazać się odpowiednim stanem zdrowia.

2. Jeżeli na prowadzenie określonej działalności przepisy szczególne wymagają innych kwalifikacji niż wymienione w ust. 1, należy wymagać kwalifikacji przewidzianych w tych przepisach.

§ 16. 1. Przygotowanie zawodowe (§ 15 ust. 1 pkt 1) wykazuje się przez złożenie:

- 1) świadectwa ukończenia co najmniej szkoły podstawowej oraz
- 2) zaświadczenia o odbyciu co najmniej rocznej praktyki zawodowej w handlu, wydanego przez pracodawcę, u którego ubiegający się o zezwolenie był zatrudniony, lub przez zrzeszenie prywatnego handlu i usług, a gdy chodzi o zezwolenie na prowadzenie restauracji lub jadłodajni zaświadczenia o odbyciu co najmniej trzyletniej praktyki zawodowej, stwierdzającego również, że w czasie praktyki ubiegający się o zezwolenie zapoznał się z podstawowymi zasadami higieny żywienia.

2. Od obowiązku odbycia praktyki zawodowej wolne są osoby posiadające:

- 1) ukończone studia handlowe lub ekonomiczne na wyższych uczelniach krajowych lub zagranicznych albo
- 2) ukończoną średnią szkołę zawodową handlową lub gastronomiczną, albo
- 3) dyplom kupiecki wydany przez organizację prywatnego handlu i usług.

3. Osoby, które w inny wystarczający sposób wykażą posiadanie przygotowania zawodowego, w szczególności przez złożenie dyplomu kupieckiego, mogą być zwolnione przez organ właściwy do wydania zezwolenia od obowiązku przedłożenia dowodów określonych w ust. 1. Zwolnienie następuje na wniosek zainteresowanego, zaopiniowany przez zrzeszenie prywatnego handlu i usług właściwe według siedziby przedsiębiorstwa.

§ 17. Postępowanie stwierdzające brak przeszkód do uzyskania zezwolenia (§ 15 ust. 1 pkt 2) wykazuje się przez złożenie:

- 1) oświadczenia własnoręcznie podpisanego o niekaralności za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub za umyślny występki skarbowy;
- 2) zaświadczenia właściwego organu administracji prezydium rady narodowej o braku zadłużenia podatkowego albo o niezaleganiu w uiszczaniu rat, gdy należność podatkowa została rozłożona na raty, albo o odroczeniu lub wieszaniu zobowiązania podatkowego;
- 3) oświadczenia własnoręcznie podpisanego, że w ciągu ostatniego roku przed złożeniem podania o udzielenie zezwolenia osobie ubiegającej się o zezwolenie nie zostało cofnięte zezwolenie na prowadzenie innego przedsiębiorstwa.

§ 18. 1. Posiadanie odpowiedniego lokalu handlowego wykazuje się przez złożenie zaświadczenia administracji domu lub nakazu kwaterunkowego w miejscowościach objętych publiczną gospodarką lokalami albo umowy podnajmu lokalu.

2. Posiadanie możliwości uzyskania lokalu handlowego wykazuje się:

- 1) gdy ubiegający się o zezwolenie zobowiązuje się do wybudowania lub odbudowania z własnych funduszy lokalu handlowego — przez złożenie oświadczenia właściwego organu administracji państwowej dla spraw architektoniczno-budowlanych o zgodzie na budowę lub odbudowę obiektu albo

2) przez złożenie potwierdzenia przyjęcia przez właściwy organ wniosku o przydział wskazanego lokalu handlowego.

3. Posiadanie odpowiedniego lokalu gastronomicznego lub możliwość jego uzyskania wykazuje się przez przedłożenie danych, o których mowa w ust. 1 lub 2, oraz szczegółowego planu pomieszczenia przeznaczanego na przedsiębiorstwo, wraz z opisem istniejących lub projektowanych urządzeń zapinowanych przez przedstawicieli organów administracji handlu i właściwego terenowo inspektora sanitarnego.

§ 19. Odpowiedni stan zdrowia, o którym mowa w § 15 ust. 1 pkt 4, wykazuje się zaświadczeniem wydanym przez zakład społeczny służby zdrowia wskazany zainteresowanemu przez inspektora sanitarnego.

§ 20. Jeżeli ubiegającym się o zezwolenie jest spółka (zespół), wówczas wszystkie osoby upoważnione do reprezentowania spółki powinny posiadać kwalifikacje przewidziane w rozporządzeniu dla uzyskania zezwolenia.

§ 21. 1. Przedmiot działania przedsiębiorstwa w zakresie obrotu towarowego określa się nazwą grup artykułów prowadzonego handlu oraz rodzajem handlu.

2. Przedmiot działania przedsiębiorstwa wykonującego zawodowo czynności handlowe określa się nazwą wykonywanych czynności handlowych (przedstawicielstwo, pośrednictwo przy kupnie-sprzedaży i zamianie, wykonywanie czynności samodzielnego agenta handlowego itp.).

3. Przedmiot działania przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego określa się według rodzajów zakładów (restauracja, jadalnia, bar, cukiernia, kawiarnia itp.) ustalonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

§ 22. Rozszerzenie przedmiotu działania przedsiębiorstwa na inne grupy artykułów niż wymienione w zezwoleniu wymaga zgody organu, który udzielił zezwolenia. Zmiana rodzaju przedsiębiorstwa lub zmiana zasadniczych grup artykułów wymaga uzyskania nowego zezwolenia.

§ 23. 1. Zezwolenie uprawnia do prowadzenia przedsiębiorstwa lub wykonywania czynności handlowych w miejscu lub na obszarze wskazanym w zezwoleniu.

2. Zezwolenie na handel okrężny (obnośny, obwoźny) uprawnia do działania na obszarze całego województwa, a w miastach wyłączonych z województw na obszarze tych miast. Zezwolenie na handel okrężny uprawnia do działania na terenie innych województw lub miast wyłączonych z województw, gdy zostanie ono na ten obszar rozszerzone (§ 37 ust. 2).

§ 24. 1. Zezwolenie na prowadzenie handlu detalicznego w zakresie branży spożywczo-rolnej, jak również na prowadzenie przemysłu gastronomicznego uprawnia do zakupywania od producentów rolnych we własnym sklepie (zakładzie) oraz na targowiskach produktów rolnych, dopuszczonych do skupu wolnorynkowego przez przedsiębiorstwa nie uspołecznione na obszarze województwa łącznie z miastem wyłączonym z województwa, w którym ma siedzibę przedsiębiorstwo, a gdy przedsiębiorstwo ma siedzibę w mieście wyłączonym z województwa — odpowiednio również na obszarze tego województwa.

2. Uprawnienie do zakupywania produktów rolnych określonych w ust. 1 może być rozszerzone przez Ministra Handlu Wewnętrznego na obszar innych województw (zezwo-
lenie rozszerzone) dla przedsiębiorstw posiadających stałą siedzibę i odpowiednio urządzone miejsce sprzedaży.

3. Zakupów, o których mowa w ust. 1 i 2, może dokonywać posiadacz zezwolenia osobiście, jego współmałżonek,

członek rodziny stale zamieszkały we wspólnym gospodarstwie domowym z posiadaczem zezwolenia lub agent mający wydane przez właściwy organ administracji handlu zezwolenie na zakup produktów rolnych na rzecz innych osób prowadzących detaliczne przedsiębiorstwa handlowe i posiadających rozszerzone zezwolenia wydane przez Ministra Handlu Wewnętrznego. Osoba dokonująca zakupu obowiązana jest posiadać przy sobie zezwolenie lub jego odpis poświadczony przez organ, który wydał zezwolenie.

§ 25. 1. Zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlu hurtowego w branży spożywczo-rolnej uprawnia do zakupywania produktów wymienionych w zezwoleniu i na obszarze wymienionym w zezwoleniu.

2. Zakupu, o którym mowa w ust. 1, może dokonywać na targowiskach posiadacz zezwolenia osobiście, jego współmałżonek lub pracownik przedsiębiorstwa. Osoba dokonująca zakupu obowiązana jest posiadać przy sobie zezwolenie lub jego odpis poświadczony przez organ, który wydał zezwolenie, a pracownik przedsiębiorstwa ponadto upoważnienie właściciela przedsiębiorstwa hurtowego do dokonywania zakupów.

§ 26. Ograniczenia w zakupach określone w §§ 24 i 25 nie mają zastosowania do zakupu (skupu) pasz objętościowych i runa leśnego.

§ 27. Zakup (skup) artykułów (produktów) przez przedsiębiorstwo handlu detalicznego oraz przemysłu gastronomicznego dokonywany być może tylko dla potrzeb tego przedsiębiorstwa, a zakup (skup) przez agenta tylko na rzecz przedsiębiorstw i na terenach wymienionych w zezwoleniu.

§ 28. Zezwolenie uprawnia jego posiadacza do zakupu od ludności tylko na potrzeby przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu działania przedsiębiorstwa (§ 21 ust. 1) towarów z przesyłek zagranicznych i towarów nabytych przez zbywających w instytucjach zajmujących się eksportem wewnętrznym.

Rozdział III.

Oplaty przy wydawaniu zezwoleń.

§ 29. 1. Osoby ubiegające się o wydanie zezwolenia obowiązane są w przypadku uwzględnienia wniosku, przed doręczeniem decyzji o udzieleniu zezwolenia, uiścić opłatę w wysokości ustalonej na podstawie tabeli opłat pobieranych przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i przemysłu gastronomicznego oraz na zawodowe wykonywanie czynności handlowych, stanowiącej załącznik do niniejszego rozporządzenia.

2. Zezwolenia wydawane dla przedsiębiorstw w miejscowościach uzdrowiskowych i letniskowych oraz na szlakach turystycznych, jak również na czas organizowania imprez dorywczych, przewidziane w § 12 ust. 8, dla których okres ważności zezwoleń nie przekracza 14 dni — nie podlegają opłatom przewidzianym w ust. 1.

§ 30. 1. Wysokość opłaty zależy jest od strefy i miejsca położenia przedsiębiorstwa oraz od rodzaju przedsiębiorstwa (sieć stała — sklepy i zakłady gastronomiczne, sieć drobnodetaliczna — kioski, stragany, handel okrężny itp.).

2. Zróżnicowanie opłat w zależności od stref nie dotyczy przedsiębiorstw handlu hurtowego, czynności handlowych (agent handlowy, komiwojażer, pośrednik itp.). W tych przypadkach pobiera się opłaty w wysokości przewidzianej dla strefy I (podstawowej).

§ 31. 1. Ustala się następujące strefy i miejsca położenia przedsiębiorstwa, od których zależna jest wysokość opłaty:

Strefa	Miejsce położenia przedsiębiorstwa	Wysokość opłaty
I (podstawowa)	Rejony centralne miast stanowiących siedzibę wojewódzkich rad narodowych, miast wyłączonych z województw i miast o liczbie powyżej 100 tys. mieszkańców	100%
II	Rejony peryferyjne miast strefy I: a) ośrodki handlowe b) pozostałe ulice	90% 60%
III	Miasta o liczbie od 50 tys. do 100 tys. mieszkańców: a) rejony śródmiejskie b) rejony peryferyjne	90% 60%
IV	Miasta o liczbie od 5 tys. do 50 tys. mieszkańców	50%
V	Miasta o liczbie poniżej 5 tys. mieszkańców, tereny gromad i osiedli	50%

2. Wysokość opłaty obniża się o 1/3 opłat przewidzianych odpowiednio w strefach III—V w miastach, gromadach i osiedlach, położonych na obszarze województw: koszalińskiego, olsztyńskiego, szczecińskiego, wrocławskiego, zielonogórskiego, z województwa białostockiego — na obszarze powiatów: ełckiego, goldapskiego i oleckiego, z województwa gdańskiego — na obszarze powiatów: elbląskiego, kwidzyńskiego, lęborskiego, malborskiego, sztumskiego, z województwa opolskiego — na obszarze powiatów: brzeskiego, głubczyckiego, grodkowskiego, namysłowskiego, nyskiego, prudnickiego, z województwa poznańskiego — na obszarze powiatu pilskiego, z województwa rzeszowskiego — na obszarze powiatów leskiego i ustrzyckiego, z województwa lubelskiego na obszarze powiatów hrubieszowskiego i tomaszowskiego.

Wyłączenie nie dotyczy przedsiębiorstw w miastach położonych w strefie I i II.

3. Podziału miast na rejony centralne, śródmiejskie i peryferyjne oraz ustalenia granic ich ośrodków handlowych dokonują w drodze uchwał prezydium rad narodowych tych miast.

4. Prezydium rad narodowych miast strefy IV mogą podwyższać wysokość opłaty przypadającej dla tej strefy, nie wyżej niż 50% dla przedsiębiorstw zlokalizowanych na głównych ulicach i w ośrodkach handlowych tych miast.

5. W uzasadnionych przypadkach lista powiatów na terenie województw wymienionych w ust. 2 może być rozszerzona w drodze uchwały prezydium wojewódzkiej rady narodowej powziętej za zgodą Ministra Handlu Wewnętrznego.

§ 32. Opłaty ustalone na podstawie § 5 obniża się:

- 1) o 25% dla inwalidów wojennych i wojskowych, zaliczonych do jednej z grup inwalidzkich, jeżeli nie zatrudniają najmniej pracowników;
- 2) o 10% dla właścicieli przedsiębiorstw handlu detalicznego i przemysłu gastronomicznego, którzy ukończyli 60 lat życia, inwalidów lub osób, które utraciły ponad 45% zdolności zarobkowania, jeżeli nie zatrudniają najmniej pracowników.

§ 33. 1. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych organy administracji handlu właściwe do wydania zezwolenia mogą obniżyć przypadającą do uiszczenia na podstawie §§ 31 i 32 opłatę do 50%.

2. Podanie o przyznanie ulgi (ust. 1) należy wnieść do właściwego organu administracji handlu w trybie określonym w § 39.

§ 34. 1. Wysokość należnej opłaty ustala organ administracji handlu, właściwy do udzielania zezwolenia, po zasięgnięciu w tym względzie opinii komisji powołanej stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy.

2. O wymiarze opłaty należy zawiadomić zainteresowanego (wnioskodawcę) z jednoczesnym wezwaniem do jej uiszczenia w terminie 14 dni.

§ 35. Jeżeli stosownie do § 38 dozwolone jest przeniesienie przedsiębiorstwa do innego miejsca bez obowiązku uzyskania nowego zezwolenia, a opłata ze względu na nową siedzibę jest wyższa, pobiera się dopłatę w wysokości różnicy opłat obliczonych według przepisów niniejszego rozporządzenia.

Rozdział IV.

Właściwość i postępowanie.

§ 36. Zezwolenia oraz inne decyzje przewidziane w rozporządzeniu wydają:

- 1) Minister Handlu Wewnętrznego w sprawach przedsiębiorstw handlu hurtowego oraz w sprawach uprawnień przedsiębiorstw handlu detalicznego branży spożywczo-rolnej na zakup produktów rolnych poza obszarem województwa, na którym posiadają siedziby;
- 2) organy administracji handlu prezydium wojewódzkich rad narodowych w sprawach rozszerzenia zezwoleń na prowadzenie handlu okrężnego (§ 37 ust. 2);
- 3) organy administracji handlu prezydium powiatowych rad narodowych, rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie oraz dzielnicowych rad narodowych miast wyłączonych z województw — we wszystkich innych sprawach.

§ 37. 1. Właściwy miejscowo do wydawania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw jest organ administracji handlu właściwy według siedziby przedsiębiorstwa, a w przypadkach gdy siedziby przedsiębiorstwa nie można ustalić, właściwy według miejsca zamieszkania właściciela lub siedziby osoby prawnej.

2. O rozszerzeniu zezwolenia na handel okrężny na obszar innych województw lub miast wyłączonych z województw postanawia organ administracji handlu, wskazany w § 36 pkt 2 właściwy dla województwa, na którego obszar zezwolenie ma zostać rozszerzone.

3. Zezwolenie na handel okrężny, który ma być wykonywany na obszarze województwa lub miasta wyłączonego z województwa, na którym ubiegający się nie zamieszkuje, wydaje organ administracji handlu właściwy według miejsca zamieszkania ubiegającego się w porozumieniu z organem administracji handlu prezydium wojewódzkiej rady narodowej lub prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa właściwej dla obszaru, na którym ma być wykonywany handel.

§ 38. Przeniesienie przedsiębiorstwa do innego miejsca w obrębie tej samej miejscowości wymaga zgody organu, który udzielił zezwolenia, a jeżeli przeniesienie następuje w obrębie tej samej miejscowości na obszar właściwości innego organu — zgody tego organu.

§ 39. 1. Ubiegający się o zezwolenie lub jego zmianę powinien złożyć podanie do właściwego organu administracji handlu (§ 36) za pośrednictwem zrzeszenia prywatnego handlu i usług właściwego według siedziby przedsiębiorstwa.

2. Skompletowane akta sprawy, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 3, zrzeczenie przesyła wraz ze swoją opinią co do przygotowania zawodowego ubiegającego się oraz jego postawy etycznej właściwemu organowi administracji handlu do decyzji.

3. Ubiegający się o zezwolenie na wykonywanie handlu hurtowego powinien złożyć podanie do Ministra Handlu Wewnętrznego za pośrednictwem wojewódzkiego związku zrzeszeń prywatnego handlu i usług, Wojewódzki związek przesyła akta do Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług, która wraz ze swoją opinią co do przygotowania zawodowego oraz postawy etycznej ubiegającego się o zezwolenie przekazuje je Ministrowi Handlu Wewnętrznego do decyzji.

§ 40. Podanie o rozszerzenie uprawnienia przedsiębiorstwa handlu detalicznego branży spożywczo-rolnej na zakup produktów rolnych poza obszarem województwa, na którym przedsiębiorstwo posiada siedzibę (§ 24 ust. 2), powinno być wniesione za pośrednictwem zrzeszenia prywatnego handlu i usług do organu administracji handlu, który udzielił zezwolenia. Organ ten przesyła niezwłocznie podanie do organu administracji handlu prezydium wojewódzkiej rady narodowej, który przekazuje podanie ze swoją opinią Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

§ 41. 1. Do podania o udzielenie zezwolenia należy dołączyć:

- 1) wypełniony w trzech egzemplarzach kwestionariusz, według wzoru ustalonego przez Ministra Handlu Wewnętrznego;
- 2) dowody stwierdzające przygotowanie zawodowe ubiegającego się (§ 16), a jeżeli o zezwolenie występuje spółka (zespół) — osób upoważnionych do reprezentowania spółki (§ 20);
- 3) dowód uiszczenia opłaty skarbowej od podania o zezwolenie;
- 4) zaświadczenie właściwego organu administracji prezydium rady narodowej o niezaleganiu w podatkach, a w przypadku zaległości — zaświadczenie tego organu o wysokości zaległości, o okresie, którego te zaległości dotyczą, i o terminach ich płatności, o niezaleganiu w uiszczeniu rat albo o zawieszeniu lub odroczeniu terminu płatności oraz co do tego, czy zaległości dotyczą należności ustalonych prawomocnie;

- 5) zaświadczenie o stanie zdrowia (§ 15 ust. 1 pkt 4 i § 19);
- 6) oświadczenie o niekaralności (§ 17 pkt 1);
- 7) dokumenty stwierdzające posiadanie lokalu handlowego, albo możliwości jego uzyskania (§ 18) w przypadku, gdy podanie dotyczy przedsiębiorstw ze stałą siedzibą;
- 8) opinię prezydium gromadzkiej (miejskiej) rady narodowej albo rady narodowej osiedla o potrzebie uruchomienia prywatnego przedsiębiorstwa handlowego lub przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego na obszarze gromady, miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego lub osiedla;
- 9) inne dokumenty, jakie należy złożyć stosownie do przepisów szczególnych.

2. Organ administracji handlu może zwolnić od obowiązku złożenia załączników określonych w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8 osoby ubiegające się o zezwolenie na prowadzenie handlu okrężnego lub drobnodetalicznego na czas trwania imprez (§ 12 ust. 8), nie przekraczających 14 dni.

§ 42. Organ administracji handlu właściwy do wydania zezwolenia:

- 1) dokonuje sprawdzenia prawidłowości i zupełności podania i jego załączników, żądając w razie potrzeby odpowiednich uzupełnień;
- 2) zbiera w miarę potrzeby opinie organów administracyjnych i jednostek gospodarczych;
- 3) występuje w miarę potrzeby do Ministerstwa Sprawiedliwości o stwierdzenie niekaralności;
- 4) dokonuje wstępnej oceny projektu urządzenia zakładu, jeżeli zatwierdzenie urządzeń jest wymagane.

§ 43. Gdy podanie ma braki formalne (§ 41), organ administracji handlu wyznaczy termin do uzupełnienia podania. Jeżeli w wyznaczonym terminie braki te nie zostaną usunięte, podanie pozostaje bez rozpatrzenia.

§ 44. 1. Przed podjęciem decyzji organ administracji handlu zasięga opinii komisji powołanej stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy przez prezydium rady narodowej. W skład komisji powinni wejść przedstawiciele:

- 1) właściwej dla spraw handlu komisji rady narodowej;
- 2) zainteresowanych organów administracji prezydium rady narodowej;
- 3) zrzeszenia prywatnego handlu i usług.

2. Przewodniczący komisji może w razie potrzeby powoływać do udziału w jej pracach przedstawicieli innych organizacji i jednostek gospodarczych.

3. Opinia komisji powinna zawierać konkretne wnioski i ich uzasadnienie.

§ 45. 1. Organ administracji handlu wyda decyzję w sprawie udzielenia zezwolenia najpóźniej w ciągu 4 tygodni od otrzymania podania, odpowiadającego wymaganiom przewidzianym w §§ 39—41, zaopiniowanego przez organizację prywatnego handlu i usług. Przekroczenie powyższego terminu przez organ administracji handlu może nastąpić w przypadku, gdy zachodzi potrzeba sprawdzenia danych, o których mowa w § 41.

2. Organ administracji handlu wydający zezwolenie powinien przesyłać odpis zezwolenia właściwej organizacji prywatnego handlu i usług.

§ 46. Organy administracji handlu prowadzą rejestr wydanych zezwoleń.

§ 47. 1. Zezwolenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu administracji handlu, który wydał zezwolenie;
- 2) datę i nr zezwolenia;
- 3) podstawę prawną;
- 4) nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa;

- 5) nazwisko, imię i adres właściciela przedsiębiorstwa;
- 6) nazwisko, imię i adres kierownika przedsiębiorstwa, jeżeli właścicielem jest osoba prawna;
- 7) nazwisko, imię i adres zastępcy lub pełnomocnika w przypadku, gdy ustanowienie zastępcy lub pełnomocnika jest wymagane;
- 8) określenie przedmiotu przedsiębiorstwa;
- 9) okres ważności;
- 10) adnotację o uiszczeniu opłaty pobieranej przy wydawaniu zezwolenia;
- 11) inne warunki zezwolenia;
- 12) podpis kierownika organu administracji handlu udzielającego zezwolenia;
- 13) odcisk okrągłej pieczęci.

2. Zezwolenie na prowadzenie handlu w branży spożywczo-rolnej oraz na prowadzenie przemysłu gastronomicznego powinno również określać grupy produktów rolnych, które mogą być zakupywane od producentów rolnych, a poza tym oznaczenie obszaru, na którym zakup ten może być dokonywany (§§ 24, 25 i 26).

3. Zezwolenie powinno zawierać adnotację o prawie zaopatrywania się przedsiębiorstwa w jednostkach gospodarki społecznej, jeżeli prawo takie zostało przedsiębiorstwu przyznane.

4. Zmiany danych, o których mowa w ust. 1 lub 2, dokonuje się przez zamieszczenie na zezwoleniu odpowiedniej adnotacji. Adnotacji dokonuje organ administracji handlu, który wydał zezwolenie. Zmian nie dokonuje się, gdy stosownie do § 22 należy wydać nowe zezwolenie.

Rozdział V.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 48. 1. Osobom prowadzącym przedsiębiorstwa w dniu wejścia w życie ustawy na podstawie zezwoleń (koncesji, licencji) wydanych w trybie i na warunkach określonych w przepisach wymienionych w art. 14 ustawy, które stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy wystąpią o wydanie zezwolenia, nie można odmówić wydania zezwolenia, jeżeli nie zachodzą przeszkody wskazane w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy.

2. Wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1, powinno być dokonane w terminie do dnia 31 marca 1959 r.

§ 49. 1. Przy wydawaniu zezwoleń, stosownie do § 48, pobiera się opłaty w wysokości określonej w niniejszym rozporządzeniu.

2. Przy wydawaniu zezwoleń, o których mowa w ust. 1, nie pobiera się opłat za zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlu detalicznego artykułami spożywczo-rolnymi i przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego nie prowadzących wyszynku napojów alkoholowych, jak również od zezwoleń (koncesji, licencji) na prowadzenie przedsiębiorstw przez osoby zwolnione po dniu 1 lipca 1956 r. z administracji w toku akcji związanej z reorganizacją administracji, jeżeli osoby te nie prowadzą przedsiębiorstw handlu hurtowego lub przemysłu gastronomicznego z wyszynkiem napojów alkoholowych.

3. Przy wydawaniu zezwoleń, o których mowa w ust. 1, organy administracji handlu, właściwe do wydawania zezwoleń, mogą stosować ulgi w pobieraniu opłat w wysokości do 50% opłaty, jaka zostanie ustalona na podstawie §§ 31 i 33.

§ 50. Inwalidzi i osoby w wieku powyżej 55 lat życia zwolnione są do dnia 31 grudnia 1970 r. od obowiązku wykazania posiadania przygotowania zawodowego (§ 16) do prowadzenia handlu okrężnego i handlu drobnodetalicznego (kioski, stragany itp.).

§ 51. Na pokrycie kosztów związanych z kompletowaniem materiałów i opiniowaniem podań dla organów wydających zezwolenia przekazuje się w terminie do dnia 15 każdego miesiąca 3% wniesionych opłat:

- 1) Naczelnej Radzie Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług od udzielonych w poprzednim miesiącu kalendarzowym zezwoleń na prowadzenie handlu hurtowego;
- 2) właściwym terytorialnie zrzeszonom prywatnego handlu i usług od udzielonych w poprzednim miesiącu kalendarzowym zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw, nie wymienionych w pkt 1.

§ 52. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 sierpnia 1947 r. o właściwości władz przemysłowych oraz o trybie i warunkach udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. Nr 57, poz. 311 z późniejszymi zmianami);
- 2) rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 22 sierpnia 1947 r. w sprawie wysokości oraz terminu wnoszenia opłat za zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i budowlanych oraz zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. z 1947 r. Nr 57, poz. 312 i Nr 68, poz. 427, z 1949 r. Nr 24, poz. 162 oraz z 1951 r. Nr 9, poz. 71);
- 3) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 marca 1948 r. w sprawie obowiązku uzyskania zezwolenia na zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. Nr 13, poz. 105 z późniejszymi zmianami);
- 4) rozporządzenie Ministra Aproprowizacji i Handlu z dnia 23 lutego 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. Nr 12, poz. 83 z późniejszymi zmianami);
- 5) § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 15 grudnia 1950 r. w sprawie określenia organów i instytucji, które przejmą niektóre sprawy należące dotychczas do zakresu działania izb przemysłowo-handlowych (Dz. U. z 1951 r. Nr 9, poz. 71) — w części dotyczącej przedsiębiorstw handlowych i wykonywania czynności handlowych w kraju.

§ 53. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1958 r. (poz. 241).

TABELA OPŁAT

pobieranych przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i na zawodowe wykonywanie czynności handlowych oraz przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego.

Lp.	Rodzaje przedsiębiorstw oraz czynności handlowych (grupy i branża)	Stawki opłat w złotych strefy I (podstawowej)	
		sieć stała	sieć drobnodetaliczna
1	2	3	4
A. Handel detaliczny			
I. Branża spożywczo-rolna			
1.	Ogólnospożywcza, piekarsko-cukiernicza, mięsno-wędliniarska, spożywczo-przemysłowa (mieszana), pasza	2.000	1.000
2.	Cukierniczo-owocarska, warzywniczo-owocarska, nasienno-ogrodnicza	3.500	3.000
3.	Kwiaciarska i zielarska	4.000	2.500
4.	Skup prosiąt do 18 kg wagi, koni roboczych	5.000	—
5.	Handel okrężny	—	600
II. Branże przemysłowe i różne			
6.	Odzieżowa, galanteryjno-konfekcyjna, obuwie i galanteria kalelnicza, drogeryjna i kosmetyczno-perfumeryjna, elektrotechniczna, maszyn biurowych, artykuły dewocjonalne, sportowa, materiały piśmienne i zabawki, lekarsko-dentystyczna, precyzyjno-optyczna, handlu rzeczami używanymi	8.000	4.000
7.	Pasmanteria, odzież i obuwie dziecięce, jubilersko-zegarmistrzowska, nakrycia głowy, księgarska, przybory szwskie, rymarskie i tapicerskie, metalowo-techniczne-gospodarcza i części motoryzacyjne, instrumenty muzyczne, mydlarsko-farbiarska, gospodarstwo domowe, meblarsko-tapicerska (sprzedaż mebli używanych), sprzedaż trumien, budowlano-opałowa	4.000	2.000
8.	Komisowa	10.000	—
9.	Skup opakowań	2.000	—
10.	Artykuły zoologiczne	2.000	—
11.	Handel okrężny	—	1.000
B. Handel hurtowy			
12.	Branża spożywczo-rolna i przemysłowo-spożywcza, artykuły żelazno-techniczne, skup artykułów przemysłowych drobnej wytwórczości	30.000	—
13.	Branża owocarsko-warzywnicza	do 100.000	—
14.	Branża dewocjonalii i sprzętu liturgicznego	50.000	—
C. Przemysł gastronomiczny			
15.	Cukiernie i kawiarnie I kat.	7.000	—
16.	Cukiernie i kawiarnie II kat.	5.000	—
17.	Cukiernie i kawiarnie III kat.	3.000	—
18.	Jadłodajnie, bufety oraz bary bez wyszynku kat. II	2.500	—
19.	Jadłodajnie, bufety oraz bary bez wyszynku kat. III	2.000	—
20.	Restauracje i bary z wyszynkiem II kat.	50.000	—
21.	Restauracje i bary z wyszynkiem III kat.	30.000	—
D. Czynności handlowe			
22.	Pośrednicy	8.000	—
23.	Samodzielni agenci i komiwojażerowie i inne czynności handlowe	6.000	—